

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisli se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 21. oktobra 1933.

Štev. 120.

Sodelovanje gospodarskih stanov

Na zadnji konferenci trgovskih združenj v Zagrebu se je med drugim tudi poudarjala potreba večjega sodelovanja državnih oblasti z gospodarskimi stanov. Potrebi tega sodelovanja sicer nihče ne ugovarja, kljub temu pa je tega sodelovanja zelo malo, naravnost mnogo premalo.

Že v zakonodajnem delu ni tega sodelovanja niti v tej meri, kakor to predpisuje ustava in kakor to zahtevajo pozitivni zakoni. Tako n. pr. še do danes ni ne duha ne sluha o gospodarskem svetu, čeprav veljavni zakon zahteva, da se mora gospodarski svet sklicati. Ker ni gospodarskega sveta, zato tudi nimamo prave gospodarske politike, zato trpi vse naše gospodarstvo in tudi državna blagajna škodo vsled neprestanega menjavanja osnovnih natečaj naše gospodarske politike. Tako je enkrat žitna trgovina prosta, drugič velja monopol, tretjič mešanica med monopolom in prosto trgovino.

Še jasneje kažejo vse zle posledice premajhnega sodelovanja gospodarskih stanov razni praktični zakoni. Tako je zakon o zaščiti kmetu napravil velikansko zmedo na vsem našem denarnem trgu, ne da bi kmetovalcu dosti pomagal. Narobe mu je celo škodoval, ker mu je uničil njegov kredit. Uredba o posredovalnem postopanju, ki je zadala tako težak udarec poslovnim morali, bi enako izgledala čisto drugače, če bi pri njeni izdelavi sodelovali tudi ljudje iz našega gospodarstva. A tudi kriza našega gospodarstva bi bila neprimerno manj ostra, če bi obstajalo v resnici ozko sodelovanje državnih oblasti z gospodarskimi krogi.

Se težje pa so posledice nezadostnega sodelovanja državnih oblasti z gospodarskimi krogi na polju zunanje trgovine. Brez vsega se more reči, da bi bil naš izvoz neprimerno večji, če ga ne bi ovirale razne birokratične uredbe, če bi se upoštevale drago plačane izkušnje naših izvoznikov. Posebno vidne so zle posledice tega vseskozi nezadostnega upoštevanja praktičnih ljudi iz našega gospodarstva pri sklepanju trgovinskih pogodb. Ne samo, da se k trgovinskemu pogajanju mnogo premalo, ali skoraj nič ne pritegujejo naši izvozniki in uvozniki, se jih navadno niti ne informira o vseh sklenjenih dogovorih. Tako so mogli naši izvozniki in uvozniki šele iz italijanskih listov zvedeti vse podrobnosti o določbah plačilnega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

Pri trgovinskih pogajanjih samih pa se dogajajo še posebno velike napake in o tem je bila izgovorjena v skupščini naravnost odredilna beseda. Ko so bile namreč v debati razne mednarodne konvencije in med njimi tudi dodatna trgovinska pogodba z Nemčijo, je dejal poslanec Lazarevič med drugim to-le:

»Naš interes je bil, da sklenemo čim ugodnejšo pogodbo in da zagotovimo našim proizvajalcem čim bolj ugoden izvoz. Zalibog pa imam ljudi, tako imenovane strokovnjake, ki so sposobni za prav vsa vprašanja: in za finančna in za gospodarska in za trgovinska in za industrijska in za naša zunanja in za notranje politike, skratka sploh za vse.

Če bi to bilo res, bi mogli biti na te strokovnjake kar ponosni, žalibog pa so nas izkušnje prepričale o nasprotnem. Od osvoboditve pa do danes smo imeli več ko 20 milijard škoda vsled nesposobnosti te naše edine pooblaščenice komisije, ki je vedno sposobna, da sklepa pogodbe s katerokoli državo.

Ne moremo reči, koliko je točna trditev poslanca Lazareviča o škodi, ki so jo povzročili ti naši vedno eni in isti strokovnjaki, na vsak način pa drži to, da bi bile vse naše trgovinske pogodbe za nas mnogo bolj ugodne, če bi vodili trgovinska pogajanja tudi praktični ljudje iz našega gospodarstva ne pa vedno le strokovnjaki iz raz-

nih ministrstev, ki so dejansko le birokrati. Vendar je brez vsega jasno, da bo n. pr. lesni trgovec, ki že desetletja izvažal les v Italijo, ki do podrobnosti pozna vse težkote te trgovine, vse drugače varoval interese naše lesne trgovine ko pa birokrat, ki pride iz ministrstva in ki je daleč od vsega poslovnega življenja. Pa četudi bi bil res pravi strokovnjak, vendar bi bilo mnogo preveč zahtevano, če bi se od njega pričakovalo, da poleg splošnih znanj trgovinskih določil in načel pozna še do podrobnosti vsako panogo naše izvozne trgovine. Tudi od strokovnjakov se sme zahtevati le to, kar je človeško mogoče.

Pritegnitev praktičnih ljudi iz gospodarstva k trgovinskemu pogajanju pa bi po-

Predsedstvena seja Zveze trgovskih združenj

V četrtek, 19. t. m. se je vršila v mali dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani III. seja zveznega predsedstva. Seje so se udeležili skoraj vsi člani predsedstva.

Zvezni predsednik Josip J. Kavčič se je v svojem uvodnem nagovoru spominjal pri aeroplanski nesreči ponesrečenih Ivana Žuraja, lesnega trgovca in načelnika sekcije lesnih trgovcev v Slovenski Bistrici in Antona Lušina, borznega senzala v Ljubljani ter nenadoma umrlega borznega glavnika dr. Marija Dobriše. Navzoči so se v znak počastitve spomina pokojnih dvignili raz sedežev.

Nato je podal predsednik Josip J. Kavčič poročilo o našem zunanje-trgovinskem položaju in podrobneje orisal gospodarski položaj napram Nemčiji, Italiji in Avstriji.

Zveza je po zvezni skupščini v Kamniku izvršila vse sklepe predkonference in skupščine. Spomenica, ki je bila odobrena na predkonferenci zveznih delegatov, je razposlana s spremnimi pismi vsem pristojnim ministrstvom, narodnim poslancem in senatorjem ter vsem stanovskim organizacijam v državi. Trgovstvo je s to spomenico hotelo vzbuditi zanimanje za upravičene težnje trgovstva pri vseh odločitvah činiteljih.

Vprašanje krošnjarstva se je v poslednjem času nekoliko zganilo z mrtve točke. Kr. banska uprava je izdala stroge ukrepe proti krošnjarstvu in posejanju zasebnikov po potnikih. Zveza je v zvezi s temi ukrepi opozorila na krošnjarstvo in posejanje zasebnikov tudi komando žandarmerijskega polka v Ljubljani in jo naprosila, da odredi vsem orožniškim postajam najstrožji postopek proti krošnjarjem in potnikom, v smislu zakonskih določb in ukrepov kr. banske uprave.

V davčnem pogledu je treba ugotoviti, da je državno gospodarstvo v stiski in da potrebuje večjih dohodkov. Vendar pa je v težki stiski tudi vse zasebno gospodarstvo, ki zato ne zmore pretiranih davčnih

menila tudi velik dobiček za državno blaginjo. Praktični gospodarski ljudje ne bi polagali glavno težišče na dnevnice, temveč na hitro dovršitev pogajanj, da bi se posli mogli čim prej pričetiti. In enako ne bi bilo mogoče, da bi se vračali od pogajanj s samimi rožnatimi pogledi, če dejansko pri pogajanjih ne bi bil dosežen tudi resničen uspeh.

Premalo je sodelovanja državnih oblasti z gospodarskimi stanov in pravilno je poudarila to zagrebška konferenca. Vse naše gospodarstvo trpi od tega premajhnega sodelovanja in to se zlasti vidi pri sklepanju trgovinskih pogodb. Ta izkušnja je plačana že tako drago, da bi se prav res mogla že enkrat nehati!

bremen. V poslednjem času se je poostri davčni postopek in nekatere davščine so se znatno povišale. V obrambo interesov davkoplačevalcev bi bilo potrebno, da se vse gospodarske organizacije združijo v skupno akcijo; ustanovila naj bi se pisarna, ki naj bi bila vsem gospodarskim krogom v davčnih zadevah na razpolago.

Konec meseca avgusta je bila v Beogradu ustanovna skupščina Zveze trgovskih združenj za področje beograjske in skopljanske zbornice in področij, ki gravitirajo na Beograd. Osnovanje te Zveze se je izvršilo po ideji, ki jo je dala srbskemu trgovskemu združenju v Beogradu naša organizacija. Živahno se deluje sedaj na tem, da se osnujejo Zveze trgovskih združenj v vseh ostalih banovinah, odnosno zborničnih področjih, ter da se upostavi nato Centralni odbor zvez trgovskih združenj, kot vrhovna stanovska organizacija jugoslov. trgovstva. Predsednik Kavčič je nato razvil načrt o reševanju vseh gospodarskih, kulturnih in socialnih zadev na stanovski podlagi in zlasti poudaril potrebo po enotni in jaki stanovski organizaciji, ki naj usposobi trgovstvo za smotreno udejstvovanje v narodnem gospodarstvu.

Obširno se je razpravljalo nato o načelnih vprašanjih, ki se tičejo bodočih volitev v Zbornico za TOI in napravili tozadevni sklepi.

Za tem se je razpravljalo o odloku kr. banske uprave v pogledu izpremembe pravil trgovskih združenj in o izdaji »Službenega glasilca«.

Radi prekratkega časa so bili nekateri predlogi združenj in pa razprava o pripravljalnih delih za osnovanje Trgovske bolniške blagajne preloženi na prihodnjo sejo.

Na predlog Združenja trgovcev za sreze Celje, Gornjigrad in Šmarje se je obširno razpravljalo še o krošnjarstvu, nakar je predsednik Josip J. Kavčič zaključil sejo.

Krošnjaričenje po ovinku

Nov trik, ki naj bi vendarle omogočil krošnjarstvo

Po obeh jasnih in energičnih okrožnicah banske uprave je nedovoljenemu krošnjarstvu odklenalo. Kajti, če uradi le količjak vestno vrše to, kar jim z vso strogo malaga v obeh okrožnicah banska uprava, potem mora biti konec nedovoljenega krošnjarstva.

Prelepo pa so krošnjarji in razni tuji potniki živeli na račun svoje nelegalne trgovine, da bi se ji res hoteli odpovedati. In zato so mislili in mislili, kako bi mogli vendarle izigrati zakonite predpise in so si na vse zadnje tudi rešitev izmislili.

Po zakonitih predpisih smejo namreč potniki obiskovati stranke po hišah le, če jih stranke same naravnost pokličejo. Toda kako naj stranka pokliče tujega potnika ali krošnjarja, če ga sploh ne pozna. Zato so začeli ti boljši krošnjarji prositi in

nadlegovati stranke, da jih pokličejo. Pa čeprav so jim pošiljali tiskane pozivnice, prilagali prospekte itd., je bil vendar uspeh enak ničli. Treba je bilo stvar drugače prijeti in krošnjarji so jo tudi prišli.

Kratkoma so začeli po stari navadi obiskovati stranke in ko so pridobili stranko za nakup blaga, so ji ponudili poleg naročilnice v podpis še pozivnico, da jih je stranka povabila k obisku. Tako je nelegalna trgovina postala legalna, ker tuji potnik je obiskal stranko le na njeno povabilo.

V resnici pa je seveda stvar takšna, da se s sleparijo ne more nobena nelegalna trgovina legalizirati, temveč nasprotno se še nelegalnost poostri. Kajti takšna sleparija s fingiranim pozivom stranke ni nič drugega ko nad vse nesramno izigravanje

zakona, kar bi bilo treba tem strožje kaznovati.

Opozorjamo zato oblastva na ta novi trik nelegalnega krošnjarstva, ki ga je treba z eksemplarično kaznijo zatreti, da bo konec tega nesramnega posmehovanja postavnim predpisom.

Enako pa opozorjamo trgovce na ta trik, ki naj tudi opozore ljudi, da je zelo nevarno podpisovati tudi navidezno nedolžne pozive, ker nekaj spretno stiliziranih fraz in poziv bo že druga naročilnica. Ti tuji agenti, reprezentanti »boljšega« krošnjarstva, se ne ustrašijo pred nobenim sredstvom, če se jim obeta profit. Kakor jih prav nič ne boli srce, če revno stranko oslepajo za njene zadnje prihranke in ji prodajo manj ali celo ničvredno blago kot prvovrstno, tako jih tudi ne bo motilo, da se zahvalijo lahkoverni stranki za njeno uslužnost z novo sleparijo.

Zato pozor pred krošnjarji, pa naj prihajajo s to ali ono pretvezo, elegantno oblečeni ali na zunaj zanemarjeni, vedno so le volki, ki preže na svoj profit, pa naj ima stranka še tako veliko škodo.

Odločno in brezobzirno je treba nastopiti proti nedovoljenemu krošnjarstvu in proti krošnjarstvu po ovinku še posebej!

Blokada naših španskih terjatev dvignjena

Ker je španska vlada blokirala naše terjatve, je zastala vsa lesna trgovina s Španijo. Naši lesni trgovci so se sicer na vse mogoče načine trudili, da bi se osvobodile naše terjatve, toda vsi napor so bili zaman in pomagale niso niti osebne intervencije v Španiji. Tako je zamrzlo v Španiji več deset milijonov naših terjatev. Pred 15 dnevi pa je odpotoval v Španijo španski poslanik na našem dvoru grof de Torrijos, ki je že opetovano dokazal svojo naklonjenost do naše države in ki je tudi že preje pomagal našim trgovcem, da pridejo do svojih terjatev. Tudi sedaj je v Madridu posredoval v korist naših lesnih trgovcev in dosegel popoln uspeh, ker je sedaj španska vlada dvignila blokado nad devizami naših izvoznikov. Upamo, da bo sedaj oživela trgovina s Španijo.

Za omiljenje davčne prakse

Vedno ostrejša davčna praksa je že itak od krize težko prizadeto naše gospodarstvo spravila v skoraj nevzdržen položaj. Zato se je te dni oglasila pri ministrskem predsedniku dr. Srškiću deputacija gospodarskih krogov iz vse države, da mu razloži nad vse težaven položaj naših gospodarskih podjetij, ki pri silnem zmanjšanju poslov pač ne morejo plačevati še večjih davkov ko druga leta. Iz Dravske banovine so bili v deputaciji predsednik Zveze industrijev in posl. Krejci, gen. tajnik Zveze industr. inž. Milan Šuklje in ravn. Kreditnega zavoda za trgovino in obrt Tošti. Deputacija je zlasti opozorila ministrskega predsednika na zadnji razpis finančnega ministra glede obdajanja latentnih rezerv ter na pretirano ostrost davčnih organov. Ministrski predsednik je obljubil, da bo dal pritožbe deputacije preiskati in da bo gledal na to, da se vse nepravilnosti odpravijo. Deputacija je nato obiskala trgovinskega ministra dr. Šumenkovića, ki je deputacijo zelo ljubeznivo sprejel in pokazal živahno zanimanje za vsa vprašanja, ki jih je sprožila deputacija. Obljubil je zastopnikom našega gospodarstva, da se bo zavzel za vse njih želje. Deputacija je hotela obiskati še finančnega ministra dr. Gjorgjevića, ki pa ni mogel deputacije sprejeti, ker leži bolan v postelji.

KONTINGENT ZA UVOZ SUHIH SMOKEV IZ GRČIJE

Finančno ministrstvo, oddelek za carine je na predlog Zbornice za TOI dodelilo glavni carinarnici v Ljubljani za uvoz suhih smokev iz tar. post. 21/2b nov kontingent v iznosu 50.000 kg.

Pomanjkljive določbe

Te dni se po raznih krajih Dravske banovine strogo kontrolira po trgovinah in pri izdelovalcih živil, če podjetja zadoščajo vsem predpisom, veljavnim za izdelavo in prevoz. Tako se je v Mariboru pripetilo, da so uradni organi pri pregledu nekaterih vrst klobas in drugih mesnih izdelkov smatrali za potrebno poslati vzorce sumljivih izdelkov Državnemu higienskemu zavodu v Ljubljani, da jih analizira in potem poda svoje strokovno mnenje. Analiza se v gotovem pogledu glasi nepovoljno, ker je v nekaterih vrstah klobas ugotovila malenkosten dodatek moke, ki da ne spada vanje. Zato morajo stranke plačati za analizo predpisano takso po 180 dinarjev za vsako preiskavo, ki ni podala popolne neoporečnosti dotičnega izdelka.

Oblastva se pri tem opira na določbe švicarskih norm za izdelovanje hranil, ki da so pri nas veljavne, ker pravilnik k zakonu o živilih ni povsem točen in je tudi nekoliko pomanjkljiv. Gospodje pa so prezrli, da se je pač ravnanje po teh določbah, kolikor se tiče ugotavljanja poedinih tvarin, iz katerih je sestavljeno hrano, da pa ni nikjer rečeno, da veljajo švicarske norme glede sestave in izdelovanja živil tudi za Jugoslavijo.

Dejstvo je, da niti v zakonu o živilih, niti v pravilniku, po katerem naj se zakon izvaja, ni govora o tem, da se v gotovih primerih ne sme dodajati moka nekaterim vrstam klobas, ako je to potrebno in krajevno običajno. Nekateri vrste klobas, kakor brunšviške, šunkarice, potem jeterni sir itd., morajo pri izdelavi dobiti nekaj seveda dobre in zdrave moke, da se poedine vrste mesa dobro sprimejo, sicer padejo kosi narazen, če se klobasa nareže. Saj treba tudi testu, ki ga hočeš uporabiti za gotove svrhe, dodati še nekaj moke, t. j. potresti ga je treba prav narahlo z moke,

da je potem bolj voljno in da se laže valja, sicer se trga. Sredisci mesne industrije sta bili že od nekdaj Dunaj in Praga. Na Dunaju n. pr. velja določba, da se sme gotovim vrstam klobas zaradi vezave mesa dodati do 2% neoporečne moke in to lake, ki se dobro prime mesa, tako da pri uživanju klobase ni čutiti primesi. V Pragi pa dodajajo celo do 5% moke, in vendar se ne spodbujajo oblasti ob to prakso, ki obstoja že mnogo desetletij.

Znani so primeri, da je občinstvo zavrnilo klobase, ker so bile premehe, premalo masne in je vsebina razpadla, ko se je klobasa prerezala. Vzrok je bil, kakor se je ugotovilo, v tem, da je bilo klobasam dodane premalo ali pa celo nič moke. Pri nas pa oblastvo oporeka dodajanje moke gotovim mesnim izdelkom, ker to slučajno ni v modi v Švici. Pri tem se oblastvo opira na določbe druge države, ki pri nas sploh ne veljajo. Merodajen je vendar izrek, da tam, kjer ni v predpisih drugače rečeno, veljajo krajevni običaji. Dodajanje moke mesnim izdelkom pa je krajevni običaj v vseh naših krajih.

Ne samo prekaževalnice, ampak tudi trgovci, ki prodajajo te izdelke, trpe veliko škodo, ker morajo po nepotrebnem plačevati stroške za analize, ki ne ugotavljajo nič drugega kot to, kar je že zdavnaj splošno znano in dopustno. Razen tega je podjetje, bodisi prekaževalnica ali pa trgovina, v nevarnosti, da ga nepoučeni ljudje razkričijo, češ da prodaja ali izdeluje slabe klobase, ki da jih je kot take ugotovila uradna analiza.

Naj se poskrbi, da bodo organi pravilno poučeni. Vsekakor pa je potrebno, da se izpopolni pravilnik k zakonu o živilih, da ne bo po nepotrebnem razburjanja in stroškov.

Nova potniška tarifa

Dne 1. novembra stopi v veljavo nova potniška tarifa. V tarifi za potniške vlake ni posebnih sprememb, znižana pa je tarifa za brzovlake. Nova tarifa znaša skupno z dodatkom, ki se plačuje od 15. februarja t. l.,

Tarifa za potniške vlake			
km	Din. II. raz.	Din. III. raz.	
1-5	3.50 (8.-)	2.- (3.50)	
6-10	7.- (8.-)	4.- (3.50)	
11-15	10.50 (12.-)	6.- (5.50)	
16-20	14.- (15.-)	8.- (7.-)	
21-25	17.50 (19.-)	10.- (10.-)	
26-30	21.- (22.-)	12.- (11.50)	
31-35	24.50 (26.-)	14.- (13.50)	
36-40	28.- (29.-)	16.- (15.-)	
41-45	32.- (33.-)	18.- (17.-)	
46-50	35.- (36.-)	20.- (18.50)	
51-100	70.- (71.-)	40.- (35.50)	
101-150	105.- (106.-)	60.- (54.-)	
151-200	140.- (140.-)	80.- (71.-)	

Nova tarifa predvideva minimalno razdaljo do 5 km, dočim je bila ta preje do 10 km. Za III. razred je tarifa na splošno večja, ko preje in za večje razdalje že občutljivo. Za II. razred je tarifa na razdaljah do 150 km komaj vidno nižja, od 151 do 300 km nespremenjena, nad 300 km pa nekoliko nižja.

Večje pa so spremembe v tarifah za brzovlake. Do razdalje 50 km so cene odstopale enake in velja vožnja v III. raz-

redu 42, v II. 53 in v I. 60 Din, dočim je doslej bila cena za vsakih 5 km razdalje višja, tako da je pri razdalji 50 km dosegla za III. razred 36, za II. 54.50 in za I. razred 63.25 Din. Ta enotnost cen do razdalje 50 kilometrov ima ta namen, da naj bi se brzovlaki uporabljali sploh le za daljše proge.

Pri razdalji nad 50 km pa so cene za vse razrede nižje. Tako znašajo cene pri razdalji od 91-100 km za III. razred 64 (preje 71), za I. 105 (105.50), za I. 118 (122.75) Din; pri razdalji od 241-250 km za III. razred 145 (preje 162), za II. razred 240 (251.50) in za I. razred 278 (296) Din; pri razdalji od 491-500 km pa III. razred 238- (279), za II. razred 417 (461) in za I. razred 491 (558) Din.

Iz teh podatkov se vidi, da so cene povečane za III. razred potniških vlakov. To povišanje bo manj občutno z uvedbo blokov potniških kart na kratke proge z znižano ceno za vožnjo tja in nazaj. Poleg tega se bodo uvedle na lokalnih progah, zlasti, kjer se občuti konkurenca avtobusov, posebne znižane cene. Pocenitev I. in II. razreda pa ima ta namen, pridobiti premožnejše sloje za to, da bi se mesto III. razreda raje posluževali udobnejših višjih razredov. Dvomimo pa, če se bo ta namen posrečila, ker je znižanje cen tako neznatno, da ne bo pomenilo posebno velike vabe.

odseka Milutin Dimitrijevič, za namestnika pa Dušan Krulj, za predsednika industrijskega odseka inž. Vekoslav Pilpl, za namestnika Dušan Hinič, za predsednika gostilničarskega odseka Viljem Gerek, za namestnika pa Mirko Belopavlovič. Izvoljeni so bili nato tudi novi dopisni člani zbornice.

Pri slučajnostih se je zahtevalo, da se mora trošarina na bencin izenačiti v vsej državi in da se naj ne dovoli banovinam, da nalagajo posebne doklade na trošarino na bencin.

ŠOLA ZA IZDELOVANJE PREPROG V PRIZRENU

je bila te dni odprta. Trg. ministrstvo je dalo 15.000 Din podpore, trgovska združnja pa 45.000. V šolo, ki bo trajala dve leti, se je vpisalo 25 učencev. Računajo, da bo šola že po drugem letu z izkupičkom izdelanih preprog krila sama vse svoje potrebščine.

AVSTRIJSKA TRGOVINSKA POLITIKA

V prvih letih po vojni se ni avstrijska vlada mnogo brigala za to, če je njena trgovinska bilanca še tako pasivna. V zadnjem času pa se je v tem pogledu avstrijska trgovinska politika popolnoma spremenila in danes se trudi avstrijska vlada na vse načine, da poveča svoj izvoz. In v tem oziru je dosegla že tako velike uspehe, da je njena trgovinska bilanca pasivna le še za 400 milijonov šilingov, dočim je bila v prvih povojnih letih pasivna še za več ko eno milijardo. V ta namen je začela avstrijska vlada pri trgovinskih pogajanjih na vso moč izrabljati svojo pozicijo kot kupec. Sirovine in živila, ki jih uvaža iz tujine, noče več plačevati z denarjem, temveč z blagom. Začetek je v tej smeri napravila tobačna uprava. Tobak kupuje v Bolgariji, Grčiji in Turčiji samo še pod pogojem, da te države dobavijo za enako vsoto industrijske izdelke v Avstriji. Sedaj hoče avstrijska vlada izkoristiti tudi svoje nakupe kave in solitra. Iz Brazilije dobiva Avstrija na leto kave za 19 milijonov šilingov, v Brazilijo pa znaša avstrijski izvoz samo dva milijona šilingov. Sedaj zahteva Avstrija kompenzacije za ta uvoz kave in nobenega dvoma ni, da se ji bo ta zahteva tudi izpolnila, kakor je to že dosegla Češkoslovaška. Nastaja le vprašanje, zakaj tudi mi ne znamo izkoristiti svojega uvoza brazilске kave za povečanje našega izvoza. Ali smo res tako bogati, da se nas ne tiče ne češkoslovaški in ne avstrijski vzgled?

Več

zaslužka trgovcem!

To se venomer čuje iz vrst trgovcev. Mi smo pričeli. - Boljše blago Vam nudimo ceneje. Tudi zaslužite precej več.

Kupujte „URAN“ kremo za lice.

„URAN“, LJUBLJANA

Mestni trg

DODATNI DAVEK NA POSLOVNI PROMET ZA PEKE IN SLAŠČICARJE

Davčni oddelek finančnega ministra poudarja, da se pobira 3% dodatni davek na poslovni promet od pekov, slaščičarjev in izdelovalcev testenin le od cene predelanega blaga, ne pa od vrednosti materiala. Davek je torej treba plačati od cene, ki se dobi s prodajo takšnih predelav.

Adria prašek je boljši

PODALJŠANJE TRGOVINSKE POGODBE MED ITALIJO IN RUMUNIJO

Italijanska vlada je pozvala rumunsko, da podaljša sedanjo trgovinsko pogodbo, ki velja le do 1. novembra. Italijanska vlada pri tem povdarja, da je ostal italijanski uvoz iz Rumunije v prvih 6 mesecih t. l. isti ko lani, namreč v vrednosti 850 milijonov lir. Rumunski uvoz iz Italije pa je padel za 40 odstotkov na 864 milijonov lir.

PRISILNI KARTELI V AVSTRIJI

Ker so se ponesrečila prizadevanja nekaterih avstrijskih industrij, da bi z ustanovitvijo prostovoljnih kartelov odpravili medsebojno konkurenco, so začele zlasti tekstilne industrije delati na to, da bi vlada odredila obvezno ustanavljanje kartelov. Tej zahtevi se je pridružila tudi težka industrija, vendar pa vlada še okleva, če naj ugodi tej zahtevi.

UVOZ LESA V ITALIJO

Po italijanskih uradnih podatkih je Italija v prvih sedmih mesecih letošnjega leta uvozila 71.413 vagonov lesa. Od tega je bilo 27.969 vagonov iz Jugoslavije, 19.755 iz Avstrije, 11.785 iz Rusije in 3201 vagon iz Rumunije. V istem času lani je uvozila Italija iz Jugoslavije 20.045 vagonov, iz Avstrije 19.658, iz Rusije 12.149 in iz Rumunije 2117 vagonov. Največji delež od povečanega italijanskega lesnega uvoza je torej imela Jugoslavija.

Po svetu

Narodna skupščina je odobrila trgovski sporazum z Nemčijo.

Dopolnilno konvencijo o dvolastniški posestvi na bolgarski meji, ki se bodo po tej konvenciji ukvarala, je najuže sprejela narodna skupščina. S tem bo znatno okrepljen mir na meji, ker so se doslej makeдонstvujuči posluževali zlasti avlastinskih posestev za vpade v nase državo.

Z otvoritvijo novega zasedanja se je parlament tudi na novo konstituiral. Dočim je skupščina izvolila staro predsedstvo, je izvolil senat novo. Za predsednika senata je bil izvoljen dr. Tomašić, ki je pred tem demisioniral kot poljedelski minister, za podpredsednika dr. Ritoj, in dr. Krulj, za tajnike pa Dragović, Kotur in Alibegović.

Dr. Beneš in dr. Dollfuss sta na zadnjem sestanku na Dunaju po zadržanju navadno dobro informiranega »Prager Tagblatt« razpravljala tudi o skupni akciji Avstrije in Češkoslovaške proti hitlerizmu.

Titulescu je na povratku iz Ankare izjavil, da pomeni rumunsko-turški pakl prvo etapo za organiziranje trajnega mira na Balkanu.

Gömbösa so pri odhodu iz Budapešte v Sofijo pozdravili na budimpeštanski postaji bolgarski študenti v madjarskem jeziku. Gömbösa je nato izjavil, da bi želel, da bi tudi madjarski študenti govorili bolgarsko.

Popolna solidarnost Francije in Anglije v vprašanju Nemčije je dosežena, kar je angleški veleposlanik v Parizu oficialno sporočil predsedniku francoske vlade.

Italija ne bo posredovala v sedanji situaciji med Nemčijo in zapadnimi veleposlaniki, kakor pišejo italijanski listi. Nemški listi ne morejo skriti svojega razočaranja, da je vsled tega Nemčija docela osamljena.

Mussolini je napisal na naslov avstrijskih legitimistov članek, v katerem pravi, da je velik nesmisel govoriti, da bi Italija vsled poroke Otona s hčerko italijanskega kralja odstopila Avstriji Južno Tirolsko. Naj se oženi tudi tisoč ljudi, Južna Tirolska ostane vseeno italijanska.

Fašistično internacionalo, ki naj bi združila vse organizacije, ki simpatizirajo s fašisti in ki bi bila četrt internacionala, snuje Mussolini. Začetek naj bi bil storjen s kongresom mlade Evrope, ki ga sklicujejo fašisti v Rim.

Hitler je izjavil, da je Nemčija za mir in da si ne želi vojne. Dostavil pa je, da zahteva revizijo vzhodne meje in povrnitev kolonij. Pravi pa, da se bo to zgodilo na miren način. Militarizacija Nemčije pa med tem naj ne napreduje.

Svet voditelja države ali »Reichsführer« bo nadomestil v Nemčiji parlament. izdelal novo ustavo, odpravil vse deželne meje, razdelil Nemčijo na 20 okrožij in določil naslednika Hindenburga.

Obsedno stanje namerava proglasiti avstrijska vlada, da bi mogla izvesti razpust soc. demokratske stranke in preprečiti generalno stavko, s katero misli delavstvo odgovoriti na razpust stranke.

Zakon proti državi sovražnim strankam je predložila parlamentu češkoslov. vlada. Zakonski načrt predvideva ustavev strankinega delovanja, kar ima manj težke posledice in razpust stranke. V zadnjem primeru ugasnejo vsi mandati stranki, vse njene organizacije, tudi kulturne in združne se razpuste, odpravi se pisemska tajnost za pristaše stranke, katere sme vlada tudi konfinirati in jih staviti pod policijsko nadzorstvo. Novi zakon je na stališču, da je vsak posamezni član stranke odgovoren za delovanje stranke. Premoženje razpuščene stranke zapade v korist države.

Ruska zračna eskadra poleti koncem tega meseca v Francijo, da vrne obisk letalskega ministra Cota.

Sovjetska vlada je povabila v Rusijo senatorja Boraha, da bi se z njim dogovorila o možnosti povečanja rusko-ameriških trgovinskih odnosov.

Sovjetska eskadra treh križark, dveh rušilev in treh podmornic je priplula v Carigrad, kjer ostane tri dni.

Pri norveških volitvah so dosegli velik uspeh socialisti, ki so napredovali od 4 na 69 mandatov.

Revolucija v Siamu je bila udušena in se je velik del upornih čet vdal.

2.700.000 brezposelnih je dobilo od dne 1. 3. do 1. 10. t. l. delo v Ameriki.

Plenarna seja Trgovsko industrijske zbornice v Osijeku.

V sredo je bila pod predsedstvom zborničnega predsednika Wilhelma plenarna seja zbornice. V svojem poročilu je predsednik podal tudi statistiko gibanja trgovine na področju zbornice. Na novo je bilo prijavljenih 438 trgovskih, 85 branjevskih in 226 gostilničarskih obratov. Odjavljeno pa je bilo 248 trgovskih, 93 branjevskih in 132 gostilničarskih obratov. Protokoliranih tvrdk je bilo na novo vpisanih 63, izbrisanih pa 12. Novih konkurzov je bilo 10, odpravljenih konkurzov 13, prisilnih poravnjav je bilo 10, končanih pa 29. Veliko število prijavljenih in odjavljenih obratov ter veliko število konkurzov in prisilnih poravnjav dokazuje težko stanje, v katerem se nahaja trgovina.

Ker je bil imenovan nov zbornični svet, so se konstituirali odseki in so bili soglasno izvoljeni: za predsednika trgovskega

Denarstvo

SANACIJA JUGOSLOVENSKE UDRU- ŽENE BANKE V ZAGREBU

Jugoslovenska udruga banka, ki je lansko leto zaprosila za ugodnosti po § 5 zakona o zaščiti kmeta, se bo v kratkem sanirala in sta v ta namen odpotovala v Pariz zastopnika banke dr. Svirjuga in dr. Mazuranič. V Jugoslovenski udrugi banki sta zainteresirani dve tuji skupini in sicer ena angleška in ena mešana, ki je prišla v banko po dunajski Credit-Anstalt. Druga skupina ima delnice, docim je prva dovolila banki kredit v višini 300.000 turov. Sanacija banke bi se izvršila na ta način, da bi se odpisala vsa delniška glavnica v višini 180 milijonov dinarjev in se nato vpisala nova delniška glavnica v višini 70 milijonov dinarjev. Del sedanje angleške terjatve bi se pretvoril v delnice, docim bi ostali del podpisali dosednji delničarji banke. Vsaka skupina bi imela približno polovico delnic. Informirani krogi v Zagrebu trde, da bi se mogla sanacija izvesti še ta mesec. Ker ni imela banka posebno veliko vlog, na 180 milijonov glavnice le 80 milijonov, in tudi kredit pri Narodni banki v višini 50 milijonov ni primeroma velik, bo sanacija tem lažje izvedljiva. Ker bi se obenem s sanacijo banke dosegel tudi nov tuj kredit, bi se mogla banka še letos odpovedati ugodnostim po § 5 zakona o zaščiti kmeta in prijeti z normalnim poslovanjem.

Adria prašek je boljši

Poštna hranilnica daje lombardna posojila na podlagi državnih vrednostnih papirjev.

Grška narodna banka je znižala obrestno mero od 7,5 na 7%.

Po zadnjem izkazu nemške drž. banke se je zlata in devizna podloga dvignila za 3 na 412, menice in čeki so padli za 96,8 na 3117,7, bankovci v obtoku pa za 80 na 5447 milijonov mark. Zakonito kritje je vsled tega naraslo od 11,8 na 12%.

Po zadnjem izkazu Avstrijske narodne banke se je obrok bankovcev povečal za 4 na 899, obveznosti na pokaz za 2 na 130, menična posojila za 4 na 223 milijonov šilingov. Zakonsko kritje je ostalo neizpremenjeno na 19,1%, z vračunanjem zveznega dolga pa se je znižalo od 25,8 na 25,7 odstotkov.

Avstrijskega notranjega posojila je bilo doslej podpisano za 150 milijonov šilingov. Rok za podpisovanje posojila je sedaj podaljšan do 25. oktobra.

Centralna banka nemških hranilnic na Češkoslovaškem bo mogla po uradnih podatkih iz lastnih sredstev kriti 52—56% terjatev svojih vlagateljev.

Zlate zaloge evropskih bank v Newyorku, ki so znašale dne 3. marca ob razglasitvi zlatega embarga 440 milijonov dolarjev, so padle sedaj na 79 milijonov dolarjev.

Novo kanadsko notranje posojilo v višini 225.000.000 dolarjev je bilo prepisano v treh dneh.

Na ladji »Berengaria« je zopet prišlo v Francijo 111 sodov zlata v vrednosti 140 milijonov frankov.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna;
promet Din 3.492.635-08.

Tekoči borzni teden je zaključil v primeri s pretečenim tednom (Din 7.805.129-29) z nad polovico manjšim prometom, ker znaša padec tedenskega prometa nad Din 4.313.000—, torej malone toliko, kot je znašal klirski promet v nemških markah.

Od celotnih deviznih zaključkov, perikliranih v tem tednu na ljubljanski borzi, odpade na privatno blago v celotni le 226 tisoč dinarjev, na grške bone 66 tisoč dinarjev in na zaključke v intervencijskem blagu 209 tisoč dinarjev, docim je vse ostalo devizno blago (skupno 3 milijone dinarjev) nabavljeno po avstrijskem privatnem kliringu.

Narodna banka je tokrat posredovala samo v devizi London in sicer dnevno za štiridesettisoč dinarjev.

Po spodnjih prometnih podatkih:

16. oktobra	Din 1.271.841-56	Din —	Dunaj
17. oktobra	Din 889.975-04	Dunaj	
18. oktobra	Din 274.741-10	Dunaj	
19. oktobra	Din 471.773-32	Dunaj —	Din
20. oktobra	Din 584.504-06	Dunaj	

je bil dosežen največji dnevni devizni promet na ponedeljkovem borznem sestanku, čigar skupni zaključki celo presegajo eno tretjino celotnega deviznega prometa za približno 110 tisoč dinarjev. Nasprotno pa je zaključil sredin borzni dan z najmanjšim dnevnim deviznim prometom nad četrt milijona dinarjev.

Gros zaključkov tvorila v tekočem tednu deviza Dunaj in Din v priv. avstrijskem kliringu, kajti njih skupni promet presega tri milijone dinarjev in je nazadoval napram minulemu tednu (3.276.000 Din) le za približno 275.000 Din.

Porast, oziroma padec skupnega prometa v posrednih devizah tekom tega tedna napram prejšnjemu tednu (številke v oklepajih) je bil naslednji (vse v tisočih dinarjev): Berlin 17 (4.079), Curih 75 (110), London 247 (169), Trst 51 (25), Newyork 6 (0), Pariz 29 (84), Varšava 1 (0), Dunaj (priv. klir.) 2.204 (1.180) in slednjič dinarska deviza v privatnem avstrijskem kliringu 797 (2118).

Boni grške Narodne banke so beležili samo 17. t. m. Din 40'50 za denar in blago ter bili po tem tečaju tudi nabavljeni v višini 66 tisoč dinarjev. Devizni tečaji od ponedeljka in petka tekočega tedna so bili ti:

Devize:	16. X. 1933.	20. X. 1933.
Amsterdam	2307-07	2318-43
Berlin	1362-91	1373-71
Braselj	797-74	801-68
Curih	1108-35	1113-85
London	181-69	183-29
Newyork	3963-83	3992-09
Pariz	223-99	225-11
Praga	170-12	170-98
Trst	300-74	303-14

Iz gornje razpredelnice je razvidno, da je večina deviz tekom tedna tečajno oslabela, razen Curiha, ki je bil na vseh borznih sestankih tega tedna trgovan na dosedanj bazi 1108-35 za denar in 1113-85 za blago. Nasprotno pa je Newyork zopet okrepil svoj tečaj za 22-22 poena in Trst za 0'05 poena. Tečajni padec ostalih deviz (izraženo v poenih) je bil naslednji: Amsterdam 0'56, Berlin 0'55, Braselj 1'11, London 0'05, Pariz 0'14 in Praga 0'22.

Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležila.

Efektno tržišče

Tendenca na tukajšnjem efektinem tržišču je bila na vseh borznih dnevih tekočega tedna nespremenjena mlačna. Industrijski in bančni papirji so ostali brez notic in prometa izvzemši Kranjske industrijske

družbe, ki je v petek, dne 20. t. m. beležila Din 300— za denar in blago ter bila na tej bazi tudi zaključena.

Tudi v državnih papirjih je bila nespremenjena mlačna tendenca. Tečaji so po večini notirali brz večjih oscilacij in na petkovem borznem sestanku beležili pretežno na bazi ponedeljkovih notic.

Efektne tečajnice od petka 20. t. m. je bila sledeča:

7 % invest. posojilo	Din 51—	Din 53—
8 % Blair	Din 36—	Din 37—
7 % Blair	Din 34—	Din 35—
Seligmanove obvez.	Din 44—	Din 47—
Begiuske obvez.	Din 36—	Din 37—
Agrarne obvez.	Din 26—	Din 27-50
Vojna škoda	Din 243—	Din 244—

Notice ostalih papirjev so izostale.

Blagovno tržišče

Les.

Kljub znatnim povpraševanjem po sezonskem blagu se situacija na lesnem trgu še vedno ni obrnila na boljše, docim vlada na tukajšnjem lesnem tržišču nespremenjena živahna tendenca. Zaključkov ni zaznamovati, medtem ko je pričakovati znatnega prometa v testonih. Kajti ravno testoni so glavni produkti te sezone. Testoni se pravilno delajo v jesenskih in zimskih mesecih, odprema pa je ali do konca tega leta ali do aprila prihodnjega leta; odvisno je pač od tega, kako suho je blago. Zahteve glede nakupa testonov se niso nič spremenile, tudi cene so kolikor toliko stalne in trenutno ni računati na kake bistvene spremembe.

Poleg testonov vlada veliko zanimanje za suho bukovino, za lep in suh javor ter jasen, kakor tudi za oreh.

V hrastovini se je poživela produkcija podnic in neobrobjenih plohov. Frizi se pa tudi sedaj zelo težko oddajo, čeprav so njih cene naravnost porazno nizke.

Cene so v splošnem nespremenjene razen drv, katerih izvoz se je močno povečal.

Zito.

Na tukajšnjem žitnem tržišču vlada ves tekoči teden mlačno razpoloženje; tendenca je ostala nespremenjena mirna. Tudi cene so ostale brez izprememb; prometa ni bilo.

Adria prašek je boljši

Pomudbe. poupraševanj

Za izvoz zajče dlake. Tvrda Santos, Beutel & Cie., Sao Paulo, Rua Consolação 19 sob., želi uvažati iz naše države zajče dlako za izdelovanje klobukov. Interesenti, ki bi se zanimali za izvoz take dlake, naj javijo naslove Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, Beograd (Ratniški dom).

PREDAVANJE O VAZNOSTI OBLEKE V DRUŽBI IN POKLICU

Zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI priredi v ponedeljek, dne 23. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta, predavanje za obrtnike in pomožno osebje oblačilne stroke o važnosti obleke v družbi in poklicu ter istočasno tudi predavanje o zgodovini in razvoju mode ter obleke v zadnjih 2000 letih. Predavala bosta: o prvi temi gđ. Šarčeva, pooblaščenica lastnica strokovne krojne šole, o drugi temi pa odlični krojaški mojster Alojz Paulin. Predavanje bo brezplačno dostopno vsakomur. Izvajanja predavateljev pojasnujejo skioptične slike.

Naš pravi domači izdelek

Mednarodni borzni indeks zopet nazadoval

Zadnji politični dogodki so pritisnili tudi na tečaje. Le v Berlinu, Londonu in Stockholm so se tečaji neznatno okrepili, kakor kažejo te številke:

Koncem 1927 = 100%.

	23. 9.	30. 9.	7. 10.	14. 10.
	1933			
London	68-6	70-1	70-6	72-2
Berlin	26-2	26-4	25-7	26-4
Stockholm	10-8	10-7	10-9	11-3
Pariz	63-1	63-7	61-6	60-2
Braselj	31-1	31-6	30-3	29-3
Amsterdam	31-6	31-7	31-4	31-0
Curih	46-6	46-8	45-4	44-9
Dunaj	31-1	31-1	28-2	27-8
Praga	56-6	56-2	54-3	54-3
Newyork	60-6	56-8	58-7	56-5

Na podlagi 10 svetovnih borz izračunani mednarodni borzni indeks je v preteklem tednu nazadoval od 41-7 na 41-4%.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi

in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

NAZADOVANJE ČEŠKOSLOVŠKE AVTOMOBILNE INDUSTRIJE

Sicer ne v tej meri ko pri nas, vendar je tudi na Češkoslovaškem zelo nazadovala prodaja motornih vozil. Tako je bilo prodanih od češkoslovaških tvornic izdelanih motornih vozil:

	September	Od začetka leta
Tvornice	1933	1932
Praga	182	300
Tatra	166	266
Škoda	92	201
Aero	110	186
»Z«	59	39
Walter	37	29

»Praga« je prekosila »Tatro«, ker je uvedla nov model »piccolo«. Prav tako so mogle povečati svoj odjem le tvornice, ki izdelujejo majhne avtomobile, docim za velike ni zanimanja. Avtomobilov tujih tvrdk je bilo prodanih 58 (lani 76). Od motornih vozil, ki so bila prodana v septembru, je bilo osebnih 649 (lani 900), tovornih 156 (175) in avtobusov 0 (33).

VELIKA JAVNA DELA V FRANCJI

V Franciji so izdelali velik investicijski načrt, ki bi omogočil velika javna dela. Ta dela bi se izvedla v letih 1934 do 1937 in bi veljala 24 in pol milijard frankov. Nekaj teh javnih del je določenih že iz prejšnjih let, na novo pa je odobrenih javnih del za 13 milijard in 736 milijonov frankov.

KLIŠETE
vseh vrst no
fotografijah
ali risbah
izvrišuje
najsolidnejše

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

ALBANSKE GOSPODARSKE ZADEVE

Po sporazumu med albanskim finančnim ministrom in italijansko družbo se bo prodajala denaturirana sol, ki se uporablja za krmo živine, po pol zlatega franka za kg. Grška vlada je določila kontingente za blago, ki se uvaža iz Albanije. V posamezna mesta se sme uvoziti albanskega blaga: v Pirej za 2,4, na Krf za 4,8, v Prevezo za 2,4, v Janjino za 3,2, v Solun za 0,5 in v Patras za 0,5 milijonov drahem. Če bi se v nekem pristanišču prekoračil določeni kontingent, potem bo grška vlada presežek razdelila na pristanišča, ki niso dosegla določene uvozne količine.

AVSTRIJSKO-POLJSKI TRGOVINSKI DOGOVOR

Po novi trgovinski pogodbi je odobrila Avstrija Poljski mesečni uvozni kontingent v višini 3100 svinj in 600 pitanih svinj tedensko. V potrebi se more mesečni kontingent brez vsake posebne kompenzacije povečati za 80%. Poleg tega je dovoljen Poljski letni kontingent 110 vagonov jaje. Obenem z novo trgovinsko pogodbo stopi v veljavo tudi nova veterinarska konvencija.

Trgovinski provizorij je bil sklenjen med Poljsko in Nemčijo do konca tega meseca. Poljska se je odrekla uporabi maksimalne carine na nemško blago, razen za predmete, katerih uvoz je bil svojočasno iz Nemčije prepovedan, Nemčija pa je pristala na to, da v tem času nič ne ukrene proti uvozu poljskega blaga.

Anglija je v prvih letošnjih osmih mesecih izvozila 259.200 osebnih avtomobilov, še enkrat toliko ko lani.

Italijanski izvoz v Albanijo se neprestano manjša, dočim je znašal še lani 65% vsega albanskega uvoza.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934

ki ima 365 dni,

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medlunju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brestov živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjske važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Dobava-prodaja

Popravilo fasade paviljona št. 1 vojašnice »Jelačić« v Zagrebu se odda potom pisemne pogodbe dne 24. oktobra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 25. oktobra t. l. ponudbe o dobavi 250 m³ kisika in 120 m³ Disousplina ter o dobavi 50 vodokaznih stekel in 200 rezervnih tesnil za ista stekla.

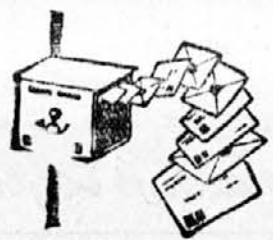
Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 26. oktobra t. l. ponudbe o dobavi 1 trofaznega elektromotorja in 2000 kg bencina.

Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe o dobavi cevi brez šiva in 10 flanš.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe o dobavi 600 žag za železo in 50 kg podložnih plošč.

Direkcija državne železarne Varoš sprejema do 25. oktobra t. l. ponudbe o dobavi 200 parov čevljev z lesenimi podplati, 100 vil za koks, 620 žarnic, 5000 kg profilnega železa, 1 peš za kopalnico, 1 kopalne kadi, 11 zidnih umivalnikov, 60 rudarskih železnih karbidnih svetilk, 50 kg črnega izolirnega laka, 150 čopičev, 60 m³ gumijastih plošč, 10 usnjatih kolut, 50 kg nikljeve soli (Nickelsalz Phönix in Mars), 700 kg natrijevega nitrata, 250 gr natrijevega hidroksida, 50 gr mangansuperoksida ter o dobavi sestavnih delov naprave za šablonoiranje; do 1. novembra t. l. pa o dobavi traku za kočnice.

Dne 4. novembra t. l. bo pri Dravski radionici v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo 4.110 raznih vijakov z maticami, 3000 matic, 10.300 položnic, 4.800 zakovic, 9000 vijakov za les, 2755 kg raznega železa, 50 kg jekla, 300 kg karbida, 150 m³ kisika, 25 kg tovozne masti, 25 kg petroleja, 51 kg krede, 55 kg žebeljev, 200 pol steklenega papirja ter raznega orodja. — (Pogoji so na vpogled pri isti delavnici, Kobaridska ulica 43.)

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

RAZNO

Sodnih taks je bilo plačanih v Sloveniji v septembru za 778.993 Din, za 20.297 Din več ko v avgustu.

Daladijeru je francoska vlada poklonila grad, ki je preje pripadal rodbini Rothschild. Grad se nahaja v St. Germainskem gozdu. Poleg tega je poklonila vlada Daladijeru še majhno potniško letalo.

Dohodke od posebnega davka na sirovo maslo in umetno mast, so uporabili v Ameriki za nakup 50 milijonov kil svinjskega mesa, ki so ga potem razdelili med reveže.

Nova turška himna se bo ob proslavi desetletnice republike pela prvič. Himna se končuje z besedami: »Z Gazijem na čelu se ne bojimo bodočnosti, ker je Turška v prvi vrsti država«.

V Banji Lukji je bilo v zadnjih petih letih zgrajenih 510 novih hiš, za kar je bilo izdanih nad 300 milijonov dinarjev.

Uradniške plače na Češkoslovaškem, ki se izplačujejo vnaprej, bodo mesto 31. oktobra izplačane dne 2. novembra in mesto 1. decembra dne 4. decembra.

10 odstotno takso po pobirala Francija od tujih rokodelcev v Franciji. Taksa se bo uporabljala za strokovno vzgojo domačih delavcev.

Srebrno Mojzesovo roko so ukradli neki lopovi iz sinagoge v Našicah. Zandarmen pa jih je izsledila in zaprla.

Iržna poročila

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Goveji trg. Na trg 16. oktobra je bilo postavljenih 873 volov, 424 bikov in 691 krav (iz Jugoslavije 81 volov, 30 bikov in 7 krav). Cene so bile te: fabrični po 1,35 do 1,50, I. vrste po 1,20—1,30, II. po 1,10 do 1,20, III. po 1— do 1,10, bik po 1— do 1,20, krave po 0,90—1,15, mršava živina po 0,70—0,95 šilingov za kg žive teže. Tendence. Ob mirnem prometu so ostale cene za vole in bike neizpremenjene, za mršavo živino pa so se dvignile za 2—3 groše pri kilogramu.

Svinjski trg. Na trg je bilo postavljenih 5502 špeharjev in 7425 pršutarjev (iz Jugoslavije 2079 špeharjev in 16 pršutarjev). Cene so bile te: mangalica I. od 1,34—1,37, II. od 1,32—1,34, jugoslovanske križane po 1,40—1,45, srednje po 1,35—1,38, slabe po 1,32—1,34, stare po 1,17—1,32, mesnate lahke po 1,40—1,60, težke po 1,35—1,45, križane po 1,40—1,45 šilingov za kg žive teže. Tendence. Pri živahnem povpraševanju so se madjarske prvovrstne svinje podražile za 1—2 groša, dočim so vsi špeharji ostali v ceni neizpremenjeni. Pršutarji so se pocenili za 5 grošev pri kg. — (Poročilo trdnice Predović in drug, Dunaj III. St. Marx).

NAŠE SADJE NA TUJIH TRGIH

Poročilo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine z dne 19. t. m.

Dunaj: Danes je prišlo na Dunaj samo 7 vagonov naših svežih češpelj, ki so se prodajale po teh cenah: Boljše blago po 48 do 50 grošev, oziroma po 4,15 do 4,32 Din za kg, slabše blago po 40 do 45 grošev z vsemi stroški. Tendence za naše češplje je krepka.

Bolgarsko grozdje se prodaja na Dunaj povprečno po 85 do 95 grošev, oziroma po 735 do 820 dinarjev za sto kil.

Praga: Včeraj in danes je prišlo na 6 vagonov naših svežih češpelj, ki so se prodajale po povprečni ceni 200 Kč ali 4 dinarjev za sto kil. (Poročilo prejšnjega dne je javilo, da je ostalo na praškem trgu še 20 vagonov naših svežih češpelj, ki ni bilo mogoče prodati, ker so prišle na preveč mokre. Te češplje bo pač treba prodati za vsako ceno.) Tendence za naše češplje je nadalje negotova.

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 22. oktobra: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Vrhovec Lojze). — 9.: Versko predavanje (dr. Rant). — 9.30: Orgelski koncert, gosp. Arnič Blaž. — 10: Higijena stanovanja (ga. Govekarjeva). — 10.30: Slovenska glasba, pojejo gđ. Korenčanova, g. Tone Petrovič in g. Banovec s spremljevanjem Radio orkestra. — 11.30: Slovenska glasba, izvaja Radio orkester. — 12.: Čas, plošče. — 16.: Pridobivanje lan in izdelovanje prediva (g. Sinkovec). — 16.30.: Ljudska igra: Magda, izvaja Delakov gled. studio. — 17.30.: Plošče. — 20.: Prenos operete »Havajska roža« iz Ljubljane. Vmes čas in poročila. — 23.: Konec.

Ponedeljek, dne 23. oktobra: 12.15.: Plošče. — 12.45.: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Divjačina, priprava v kuhinji (ga. Svetelova). — 18.30.: Francoski kmet (ga. Jerasova). — 19.: Plošče. — 19.30.: Poročila za inozemstvo. — 20.: Komorni pihalni trio. — 20.45.: Operetni večer. Sodelujejo: ga. Poličeva, gg. Gostič in Zupan s spremljevanjem Radio orkestra. — 22.: Čas, poročila, Radio jazz. — 23.: Konec.

Torek, dne 24. oktobra: 11.: Šolska ura

Do Skoplja in Ohrida (Marjan Tratar). — 12.15.: Plošče. — 12.45.: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Otroški kotiček (ga. Gabrijelčičeva). — 18.30.: Plošče. — 19.: Francoščina (prof. Prezelj). — 19.30.: Položaj Slovencev ob vstopu v leto 1848 (R. Dostal). — 20.: Gdč. Ella Singer poje šlagerje, vmes igra šlagerje Radio orkester. — 21.15.: Kuplete poje s spremljevanjem harmonike Slapar Niko, vmes harmonika solo, g. Kuhar. — 22.: Čas, poročila. — 22.30.: Angleške plošče. — 23.: Konec.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.
Sobota, dne 21. oktobra: Zajec. Red A.
Nedelja, dne 22. oktobra ob 15.: Okence. Izven. Znžane cene.
Nedelja, dne 22. oktobra ob 20.: Pravica do greha. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, dne 23. oktobra: Komedija zmešnjav. Red B.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 21. oktobra: Havajska roža. Premiera. Opereta. Izven.
Nedelja, dne 22. oktobra: Havajska roža. Izven.
Ponedeljek, dne 23. oktobra: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, dne 22. oktobra ob 15.: Pastirček Peter in kralj Briljantin. Otroška predstava. Premiera.
Nedelja, dne 22. oktobra ob 20.: Rože v snegu.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Privatni uradnik

z večletno prakso, prost vojaščine, želi mesta v pisarni dobrega podjetja. — Ponudbe na upravo Trg. lista pod »Sposobna in zanesljiva moč«.

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, štatute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

Pleskarsko in sobo-slikarsko delo izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana

Igriška ulica šte. 10

Telefon 22-67

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Brzjavljavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave. Mlini za dišave. Točna postrežba.

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga špirita, raznega žganja in korjaka.

Mineralne vode. Ceniki na razpolago